

Asiakirjan diaarinumero: 958/2021

Päivämäärä: 01.02.2022

Otsikko: Virrat, Tyrkönlahti, Vaskiveden kyläyhdistys ry:n yhteisökylähanke

Allekirjoittajat:

<i>Nimi</i>	<i>Allekirjoitettu tunnisteella</i>	<i>Allekirjoituspäivä EE(S)T</i>
Hinnerichsen Miia Kariina	Vahva	2022-02-01 14:57
Lyyra-Seppänen Anna Katariina	Vahva	2022-02-01 16:38

Tämä dokumentti sisältää:

- Etusivun
- Alkuperäisen dokumentin (tai dokumentit)
- Sähköiset allekirjoitukset. Nämä eivät ole asiakirjan sivuilla nähtävillä, mutta ovat sähköisesti liitettynä.

Tämä tiedosto on sinetöity digitaalisella allekirjoituksella, joka toimii asiakirjan eheyden takaajana. Asiakirjamuoto tukee pitkäaikaista säilytystä.

[Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta >](#)

Suunnittelutalo PPG Oy
Juha Heinämäki

juha.heinamaki@suunnittelutalo.com

Lausuntopyyntönnne 22.12.2021

VIRRAT, TYRKÖNLAHTI, VASKIVEDEN KYLÄYHDISTYS RY:N YHTEISÖKYLÄHANKE

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikon mukaisesta hankkeesta. Vaskiveden kyläyhdistys ry on käynnistänyt osuuskuntamuotoisen yhteisökylähankkeen vahvistaakseen kylän elinvoimaisuutta. Tarkoituksena on esiselvityshankkeen jälkeen suunnitella ja rakentaa Vaskivedelle, Tyrkönlahden rantaan 8 omakotitaloa ja yksi paritalo. Kyläyhdistyksen, Virtain kaupungin ja Pirkanmaan ELY-keskuksen maankäytön/liikennesuunnittelun välisessä neuvottelussa on todettu, että kyläyhdistys voi esityksensä mukaisesti jatkaa hankkeen kehittämistä alueellisena suunnittelutarveratkaisuna. Tutustuttuaan sille toimitettuun aineistoon Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa seuraavaa.

Rakennettu ympäristö ja maisema

Suunniteltu rakennuspaikka sijaitsee Vaskiveden kylätaajaman ja Tyrkönlahden ranta-alueen välissä. Maasto on kumpuilevaa maaseutumaisemaa ja tällä hetkellä viljelyksessä olevaa peltoaluetta. Alueella on voimassa vuonna 2002 vahvistunut oikeusvaikutteinen Vaskiveden-Koron-Härkösen ja Jähdyspohjan kylien ranta-alueiden osayleiskaava, jossa alue on osoitettu AT-alueeksi, jolle on mahdollista rakentaa pientaloasutusta. Lisäksi alueella on voimassa vuonna 2017 hyväksytty Pirkanmaan maakuntakaava 2040, jossa alue on osoitettu maaseutualueeksi, kyläalueeksi ja Vaskiveden kulttuurimaiseman maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi.

Maisema-alueen rajausta perustuu selvitykseen: Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivytysinventointi: Ehdotus maakunnallisiksi maisema-alueiksi 2013. Sen mukaan Vaskiveden kulttuurimaisema edustaa Hämeen viljelymaiden ja Suomenselän karujen vedenjakajamaiden vaihettumisvyöhykettä. Vaskiveden kulttuurimaisema muodostuu mäkirinteiden avarista pelloista, vaihtelevista järvien ja lampien luomista vesinäkyistä sekä 1500-luvun keskivaiheilla alueelle muodostuneiden talonpoikaistalojen perinteisestä, pohjanmaalaisvaikutteisesta rakennuskannasta. Erityisesti mainitaan Tyrkönlahden rannoilla järven rantaan ulottuvat pellot sekä alueelle keskeisen vesiliikenteen historiasta kertova Tyrkönlahden rannassa sijaitseva 1920-luvulla rakennettu kirkkovenetakilas kirkkoveneineen.

Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että suunniteltu rakentaminen saattaisi rakennetun ympäristön ja maiseman näkökulmasta lähtökohtaisesti olla mahdollista, mutta alueen tarkemman suunnittelun pohjaksi tulisi hankkeen suunnittelun ja vaikutustarvioinnin tueksi laatia maisemaselvitys sekä havainnekuvia tavanomaiselta katsontakorkeudelta Vaskivedentieltä ja Tyrkönlahdelta. Maisemaselvityksessä tulisi selvit-

tää alueen ja lähiympäristön säilyneet historialliset ominaispiirteet, arvioida hankkeen maisemavaikutuksia sekä antaa toimenpidesuositukset suunnittelussa huomioitavista seikoista. Tähän ohjaa paitsi maankäyttö- ja rakennuslain § 54 että myös maakuntakaavan maisema-alueita koskeva suunnittelumääräys, jonka mukaan *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaintiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.*

Arkeologinen kulttuuriperintö

Rakennettavaksi esitetyltä alueelta ei tunneta ennestään kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kohteita. Aluetta ei kuitenkaan ole tarkastettu Virtain aiemmissa arkeologisissa inventoinneissa. Tyrkönlahden rannassa oleva peltoalue omaa arkeologista potentiaalia, sillä Vaskiveden lounaisosan ennestään tunnetut kivikautiset asuinpaikat Ala-Purra ja Telasto, sijoittuvat rakentamiselle suunnitellun alueen kanssa samalla korkeusasemalle. Myös suunnittelualueen topografia lisää sen arkeologista potentiaalia. Tämän vuoksi on pidettävä mahdollisena, että alueelta löytyisi vielä tuntemattomia muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita. Niiden huomioonottaminen yhteisökylihankkeessa edellyttää arkeologisen tarkkuusinventoinnin suorittamista sen selvittämiseksi, mitä MRL 137 §:ssä edellytetään. Tarkkuusinventoinnissa tulee riittävin maahan kajoavin tutkimuksin selvittää, sijaitseeko suunnittelualueella kiinteää muinaisjäännöstä tai muita arkeologisia kohteita ja esittää mahdollisesti löydettävillä kohteilla perusteltu aluerajaus.

Arkeologisia tutkimuksia voidaan tehdä pääsääntöisesti vain lumettomissa olosuhteissa, sulan maan aikana. Tutkimuksissa tulee noudattaa Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita (2020) ja muita Museoviraston ohjeita. Arkeologisen tutkimuksen tekijän tulee toimittaa raportti digitaalisena arviointia varten maakuntamuseolle (pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi). Arvioinnissa varmistetaan, että selvitys vastaa sille asetettuja tavoitteita ja laatuvaatimuksia. Raportti toimitetaan arvioinnin jälkeen Museovirastoon, jossa se tallennetaan sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan palvelussa <https://asiat.museovirasto.fi/>. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan myös muinaisjäänösrekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa www.kyppi.fi. Verkossa julkaistava tutkimusraportti ei saa sisältää yksityishenkilöiden henkilötietoja, esim. maanomistajan nimiä tai osoitteita. Raportin lisäksi museolle on toimitettava kohteiden sijaintitiedot ja rajaukset digitaalisena paikkatietomuodossa. Lisätietoja tutkimuksen tilaamisesta ja suorittamisesta saa maakuntamuseolta.

Mikäli hanke etenee, pyydetään tarkempi alueellinen suunnittelutarveratkaisu liiteaineistoinen lähettämään Pirkanmaan maakuntamuseolle lausuntoa varten.

Yksikön päällikkö

Anna Lyyra-Seppänen

Tutkija

Miia Hinnerichsen

Tiedoksi: Pirkanmaan liitto; Pirkanmaan ELY-keskus/Y-vastuualue/Yhdyskunnat ja luonto;
Museovirasto/Kulttuuriympäristöpalvelut

MH/mh/kml